
Aika 12.06.2025, klo 16:15

Paikka Kaupungintalo, lautakuntien kokoushuone / Teams-yhteys

Käsiteltävät asiat

- § 1 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 2 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 3 Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma 2025-2029, sivistyslautakunta**
- § 4 Esiopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2025 alkaen**
- § 5 Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen kokousajat 1.8.2025 - 31.1.2026, sivistyslautakunta**
- § 6 Esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelman päivitys 1.8.2025 alkaen**
- § 7 Perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelman päivitys 1.8.2025 alkaen**
- § 8 Perusopetuksen Läsnaolon tuen toimintamallin päivitys 1.8.2025 alkaen**
- § 9 Perusopetuksen järjestyssäännöt**
- § 10 Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasääntö 1.8.2025 alkaen, sivistyslautakunta**
- § 11 Kansainvälinen varhaiskasvatus- ja koulupolku Mikkeliin**
- § 12 Muut asiat**

Osallistujat

Mika Barck, puheenjohtaja
Jarmo Lautamäki, 1. varapuheenjohtaja
Anni Löppönen, sihteeri
Mikko Haverinen
Miska Heiskanen
Reijo Hämäläinen
Tanja Hämäläinen
Riina Jakobsson
Virpi-Leena Laine
Enrique Tessieri
Mari Torniainen
Pirkko Valtola
Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja
Hanna-Noora Hurri
Taaban Hussaini
Alva Kortelainen
Seija Manninen, opetusjohtaja
Pekka Pöyry, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Jaana Romppanen, erityisvarhaiskasvatuksen koordinaattori
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori
Arja Väänänen, hyvinvointikoordinaattori

§ 1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 2

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Mikko Haverinen ja Pirkko Valtola.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti tiistaina 17.6.2025 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

§ 3

Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma 2025-2029, sivistyslautakunta

MliDno-2025-2288

Valmistelijat / lisätiedot:

Arja Väänänen, hyvinvointikoordinaattori, arja.vaananen@mikkeli.fi
Tiia Orivuori, rehtori, tiia.orivuori@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 12.06.2025 Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma 2025-2029

Kuntalain (22 §) mukaan ”Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista. Kunta voi päättää siitä, miten se tämän velvollisuutensa käytännössä toteuttaa. Mikkelin kaupungilla on ollut vuosia 2022–2024 koskeva osallisuussuunnitelma, jota nyt on päivitetty vuosille 2025–2029.

Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman valmistelusta on vastannut kaupungin osallisuustyöryhmä. Valmisteluun on osallistunut kaupungin henkilöstöä eri palvelualueilta sekä kuultu nuorisovaltuustoa ja vanhus- ja vammaisneuvostoa. Lisäksi ohjelman laatimisen yhteydessä on järjestetty tilaisuuksia ja kyselyitä, joilla on kartoitettu näkemyksiä ja kokemuksia liittyen osallisuuteen ja vuorovaikutukseen Mikkelissä.

Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelmassa korostuvat viestintä ja uudenlaisten osallisuuden keinojen käyttöönotto sekä tiivis yhteistyö kolmannen ja neljännen sektorin kanssa. Lisäksi järjestötoimijoiden ja kaupungin vaikuttamistoimielinten näkemysten kuunteleminen ja huomioon ottaminen mahdollisimman varhain.

Hyvinvointilautakunta käsittelee liitteenä olevan osallisuus- ja vuorovaikutusohjelman vuosille 2025- 2029 kesäkuun kokouksessaan ja kaupunkikehityslautakunta elokuun kokouksessaan.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Merkitään tiedoksi.

§ 4

Esiopetuksen opetussuunnitelma 1.8.2025 alkaen

MliDno-2025-757

Valmistelijat / lisätiedot:

Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja, taina.halinen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Sivltk 12.06.2025 Esipuhe Mikkelin esiopetuksen opetussuunnitelmaan
- 2 Liite Sivltk 12.06.2025 Mikkelin esiopetuksen opetussuunnitelma
- 3 Liite Sivltk 12.06.2025 Ryhmämuotoisten tukimuotojen arviointilista

Opetus- ja kulttuuriministeriön valmisteleman perusopetuslain muutoksen seurauksena oppimisen tuki uudistuu esi- ja perusopetuksessa. Uudistus perustuu pääministeri Orpon hallitusohjelmaan. Laki perusopetuslain muuttamisesta (1090 /2024) on hyväksytty 30.12.2024 ja lainsäädännön muutos tulee pääosin voimaan 1.8.2025. Oppimisen tuen uudistus ei muuta varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea.

Perusopetuslain ja siihen liittyvien lakien muutosten perusteella esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on päivitetty. 1.8.2025 voimaantulevat perusteet on julkaistu ePerusteet -palvelussa helmikuussa 2025. Ensisijaisesti muutokset opetussuunnitelman perusteissa liittyvät oppimisen tukea käsittelevän luvun uudistamiseen.

Paikalliset esiopetussuunnitelmat päivitetään kansallisten perusteiden mukaisesti ja otetaan käyttöön elokuussa 2025. Uusien paikallisten suunnitelmien käyttöönottoon saakka noudatetaan nykyisten perusteiden (2014) mukaan laadittuja suunnitelmia.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet on Opetushallituksen antama määräys, jonka mukaan kunnat laativat paikallisen esiopetuksen opetussuunnitelman ja toteuttavat esiopetusta. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden tehtävänä on laadukkaan ja yhtenäisen esiopetuksen yhdenvertainen toteutuminen koko maassa.

Esiopetus, jota säätelee perusopetuslaki ja perusopetusasetus, on osa varhaiskasvatusta. Esiopetusta ohjaa Opetushallituksen määräyksenä annettu Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet.

Esiopetussuunnitelma laaditaan siten, että se määrittelee, ohjaa ja tukee esiopetuksen järjestämistä paikallisesti. Suunnitelmaa laadittaessa tulee ottaa huomioon paikalliset erityispiirteet, mahdolliset pedagogiset painotukset, lasten tarpeet sekä esiopetusta koskevan arviointitiedon ja kehittämistyön tulokset. Paikalliset suunnitelmat voivat tarkentaa valtakunnallista opetussuunnitelmaa, mutta ne eivät voi sulkea pois mitään lain, asetuksen tai valtakunnallisen esiopetussuunnitelman edellyttämää tavoitetta tai sisältöä.

Uusi esiopetussuunnitelma on päivitetty sisältöjen, käsitteiden ja lähdeviitteiden osalta. Tarkentavia kirjauksia on tehty mm. käsitteisiin inklusiivisuudesta, toimintakulttuurista ja lapsen oikeuteen tarvittavasta tuesta, annetavan tuen toteuttamiseen sekä tuen arviointiin, muotoihin, tukipalveluihin, hallintopäätöksen antamiseen ja muutoksenhakuun.

Uuden valtakunnallisen esiopetussuunnitelman pohjalta Mikkelin paikallinen esiopetuksen opetussuunnitelmatyön ohjausryhmä on päivittänyt paikallisen esiopetussuunnitelman. Työryhmään ovat kuuluneet varhaiskasvatusjohtaja Taina Halinen, työryhmän puheenjohtaja, pedagoginen johtaja Riikka Nikkari, erityisvarhaiskasvatuksen koordinaattori Jaana Romppanen, päiväkodinjohtajat Nina Jussi-Pekka, Maarit Märkälä, Kirsi Väisänen, yksityisten päiväkotien edustaja ja varhaiskasvatuksen erityisopettajat Jaana Vainio ja Maaret Hujanen, varhaiskasvatuksen opettaja Anne Ainali. Muutoksia on valmisteltu varhaiskasvatuksen johtoryhmässä ja kehittämispäivässä päiväkodinjohtajien, apulaisjohtajien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajien kanssa. Lisäksi opiskeluhoitopalveluita koskevat osuudet on valmisteltu yhdessä Etelä-Savon hyvinvointialueen opiskeluhoitopalveluiden kanssa ja luotu yhtenäiset linjaukset ja tekstit koskien maakunnan kaikkia esiopetuksen järjestäjiä.

Valtakunnallinen esiopetussuunnitelma Mikkelin paikallisella osiolla täydennettynä on luettavissa sähköisenä varhaiskasvatuksen sivuilla.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää, että Mikkelin kaupungin esiopetussuunnitelma otetaan käyttöön 1.8.2025 alkaen.

Tiedoksi

Päiväkodinjohtajat, palvelupäälliköt, varhaiskasvatusjohtaja, sivistysjohtaja

§ 5

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen kokousajat 1.8.2025 - 31.1.2026, sivistyslautakunta

MliDno-2025-2281

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

Sivistysjohtaja on laatinut sivistyslautakunnan kokouksista ehdotuksen kokousaikatauluksi ajaksi 1.8.2025 - 31.1.2026.

Kokouspaikka on lautakuntien kokoushuone kaupungintalon 2. kerroksessa, lisäksi varataan mahdollisuus pitää kokoukset Teams-kokouksina. Kokoukset alkavat kello 16.15, jollei muuta sovita. Kokouspaikkaan ja aikatauluun voidaan tehdä tarvittaessa muutoksia.

Lautakunnan jäsen, jolla on este osallistua kokoukseen, kutsuu itse varajäsenensä tilalleen. Poissaolosta on hyvä ilmoittaa myös listatiimille ja kokouksen sihteerille.

Viranhaltijoista kokouksiin osallistuvat esittelijä ja sihteeri sekä tarvittaessa asiantuntijoina muut viranhaltijat.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää, että kokoukset ajalla 1.8.2025 - 31.1.2026 pidetään torstaisin seuraavasti: 28.8. (päätetty aiemmin), 18.9., 16.10., 13.11., 11.12.2025 ja 29.1.2026.

Kokoukset alkavat kello 16.15, jollei muuta sovita.

Tiedoksi

Listatiimi, vahtimestarit

§ 6

Esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelman päivitys 1.8.2025 alkaen

MliDno-2022-1576

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Siviltk 12.06.2025 Esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelma 1.8.2025

Perusopetuksessa on velvollisuus laatia ohjaussuunnitelma. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa vastaavaa velvoitetta ei ole, mutta siirtymävaiheet on kuvattava opetussuunnitelmassa. Mikkelin kaupungin esi- ja perusopetusta sekä lukiokoulutusta koskeva ohjaussuunnitelma on laadittu ja hyväksytty vuonna 2016. Vuonna 2021 lukio on päivittänyt lukion osalta ohjaussuunnitelman osaksi lukion opetussuunnitelmaa.

Esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelma päivitettiin viimeksi vuonna 2022 ja se hyväksyttiin Kasvatus- ja opetuslautakunnan kokouksessa 28.4.2022. Syy päivittämiselle oli vuonna 2021 laajennetun oppivelvollisuuden mukanaan tuomat uudet säädökset ja toimintatavat.

Valtioneuvosto julkaisi 31.12.2024 lain perusopetuslain muuttamisesta. Muutos koskee oppimisen tuen järjestämistä. Säädöstä on oikaistu 24.1.2025. Opetushallitus on päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (2014) uudistetun lainsäädännön mukaisiksi 13.2.2025. Muutokset koskevat lukuja 1–8. Kasvatus- ja opetuslautakunta on kokouksessaan 22.5.2025 päättänyt perusopetuksen opetussuunnitelman muutoksista koskien kyseisiä lukuja.

Uusien opetussuunnitelmamääräysten takia myös Mikkelin perusopetuksen opetussuunnitelman liitteitä tulee päivittää. Tämä koskee myös ohjaussuunnitelmaa, jossa useassa kohdassa viitataan oppimisen tukeen.

Mikkelin perusopetuksen ohjaussuunnitelma on päivitetty vastaamaan 1.8.2025 voimaan tulevaa oppimisen tuen muutosta siltä osin kuin siinä viitataan oppimisen tukeen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä olevan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaisen päivitetyn Mikkelin kaupungin esi- ja perusopetuksen ohjaussuunnitelman käyttöön otettavaksi 1.8.2025 alkaen.

Tiedoksi

Opetusjohtaja, erityissuunnittelija, kehittämispäällikkö, perusopetuksen rehtorit

§ 7

Perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelman päivitys 1.8.2025 alkaen

MliDno-2022-6287

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 12.06.2025 Mikeelin perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelma 1.8.2025

Opetushallitus antoi laajan muutosmääräyksen opiskeluhooltoon liittyen kirjeellään 13.12.2022. Tämän takia Mikkelin perusopetukseen ja perusopetukseen valmistavaan opetukseen laadittiin opiskeluhooltosuunnitelma, jonka kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi 29.6.2023 ja se otettiin käyttöön 1.8.2023 alkaen.

Valtioneuvosto julkaisi 31.12.2024 lain perusopetuslain muuttamisesta. Muutos koskee oppimisen tuen järjestämistä. Säädöstä on oikaistu 24.1.2025. Opetushallitus on päättänyt muutoksista perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (2014) uudistetun lainsäädännön mukaisiksi 13.2.2025. Muutokset koskevat lukuja 1–8. Kasvatus- ja opetuslautakunta on kokouksessaan 22.5.2025 päättänyt perusopetuksen opetussuunnitelman muutoksista koskien kyseisiä lukuja.

Uusien opetussuunnitelmamääräysten takia myös Mikkelin perusopetuksen opetussuunnitelman liitteitä tulee päivittää. Luku 8 koskee opiskeluhoitoa, jossa määrätään perusopetuksen paikallisen opiskeluhooltosuunnitelman laadinnasta. Perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelma on luvun 8 mukainen liite. Oppimisen tuki ja opiskeluhoito muodostavat oppilaan näkökulmasta kokonaisuuden, joten myös opiskeluhooltosuunnitelmassa viitataan tuen kokonaisuuteen.

Mikkelin perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelma on päivitetty vastaamaan 1.8.2025 voimaan tulevaa oppimisen tuen muutosta siltä osin kuin siinä viitataan oppimisen tukeen.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä olevan opetussuunnitelman perusteiden 8.1. luvun mukaisen päivitetyn perusopetuksen opiskeluhooltosuunnitelman käyttöön otettavaksi 1.8.2025 alkaen.

Tiedoksi

Opetusjohtaja, erityissuunnittelija, kehittämisspäällikkö, perusopetuksen rehtorit

§ 8

Perusopetuksen Läsnaolon tuen toimintamallin päivitys 1.8.2025 alkaen

MliDno-2023-563

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 12.06.2025 Läsnaolon tuen toimintamalli 1.8.2025

Opetushallitus on 1.3.2023 antanut muutosmääräyksen OPH-532-2023 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista koskien poissaolojen ehkäisemistä, niiden suunnitelmallista seuranta ja poissaoloihin puuttumista. Uudistukset vastaavat perusopetuslain 26 § muutokseen, joka tuli voimaan 1.8.2023.

Mikkelin kaupungin perusopetus on laatinut muutosmääräyksen mukaisen toimintamallin poissaolojen ennaltaehkäisyyn ja seurantaan sekä poissaoloihin puuttumiseen. Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt tämän opetussuunnitelman liitteen 29.6.2023. Mikkelin perusopetuksessa toimintamallin nimi on *Jokainen koulupäivä on tärkeä – Läsnaolon tuen toimintamalli*.

Mikkelin kaupunki on osallistunut vuonna 2024 Opetushallituksen rahoittamaan ja Savonlinnan kaupungin koordinoimaan Yhteisellä koulutiellä -hankkeeseen, jossa Opetushallitus ohjasi hankkeita opetussuunnitelman täytäntöönpanossa ja toimintamallien kehittämisessä. Hankkeessa luotiin yhdessä Etelä-Savon kuntien kanssa yhteiset linjaukset kuntakohtaisiin toimintamalleihin. Yhteiset linjaukset liittyvät mm. poissaolojen seurantaan ja poissaoloihin puuttumiseen sekä monialaiseen yhteistyöhön hyvinvointialueen kanssa.

Etelä-Savon yhteiset linjat on päivitetty Mikkelin perusopetuksen toimintamalliin. Samalla on selkeytetty toimintamallin tekstejä laajemminkin huomioiden kahden vuoden aikana kouluilta saatu palaute.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden luvun 5.6 mukaisen Etelä-Savon toimintamallin mukaisen päivitetyn Jokainen koulupäivä on tärkeä – läsnaolon tuen toimintamallin erillisenä suunnitelmana osaksi Mikkelin kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelmaa ja käyttöönotettavaksi 1.8.2025 alkaen.

Tiedoksi

Opetusjohtaja, erityissuunnittelija, kehittämisspäällikkö, perusopetuksen rehtorit

§ 9

Perusopetuksen järjestyssäännöt

MliDno-2025-2303

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 12.06.2025 Perusopetuksen järjestyssäännöt 2025

Perusopetuslain 29 §:n opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai peruskouluille. Järjestyssäännöt ohjaavat kaikkea koulujen lukuvuosisuunnitelman mukaista opetusta sekä siihen liittyvää toimintaa ja niillä edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä kouluyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Perusopetuslain 29 §:n puhelimiin ja muihin mobiililaitteisiin liittyvän sääntelyn tarkoituksena on luoda perusopetukseen työrauhaa, edistää oppimista ja oppimiseen keskittymistä, rajoittaa puhelimen oppimista häiritsevää käyttöä, edistää liikunnallista elämäntapaa ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen oppimista kasvokkain sekä mahdollistaa puhelimen käyttö oppimistarkoituksessa ja terveydellisistä syistä. Jo Mikkeliissä aikaisemmin hyväksytyissä järjestyssäännöissä mobiililaitteiden häiritsevä käyttö oli kielletty oppituntien aikana. Nyt liitteenä olevat perusopetuksen järjestyssäännöt on päivitetty yhteistyössä perusopetuksen rehtoreiden kanssa siten, että niissä huomioidaan perusopetuslain 29 §:n viimeisimmät muutokset.

Perusopetuslain 29 §:n mukaan oppilas ei saa käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnin aikana lukuun ottamatta niiden käyttöä opettajan luvalla oppimistarkoitukseen taikka rehtorin tai opettajan luvalla henkilökohtaiseen terveydenhoitoon taikka 31 §:ssä tarkoitettuna apuvälineenä.

Järjestyssäännöillä tai järjestysmääräyksillä tulee määrätä puhelimien ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppitunnilla sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä työpäivän aikana muulloin kuin oppitunneilla.

Perusopetuslain 29 § velvoittaa opetuksen järjestäjän määräämään järjestyssäännöissä puhelimien ja muiden mobiililaitteiden säilytyksestä oppituntien aikana sekä niiden käytöstä ja säilytyksestä koulupäivän aikana muulloin kuin oppitunnilla. Välituntien, ruokailun ja muun opetuksettoman ajan osalta opetuksen järjestäjälle on annettu toimivalta määritellä käyttö ja säilytys järjestyssäännöissä. Sääntely koskee kaikkia puhelimia ja muita mobiililaitteita, eikä ole merkitystä sillä, kuka laitteen omistaa. Tämä tarkoittaa koulun, oppilaan, oppilaan huoltajan tai jonkun muun omistamia laitteita.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteenä olevat perusopetuksen järjestyssäännöt otettavaksi käyttöön 1.8.2025 alkaen. Kukin koulu määrittelee mobiililaitteiden

säilyttämiseen liittyvät toimintatavat ja voi tarvittaessa tehdä yhteisiin järjestyssääntöihin koulukohtaisia täydennyksiä, jotka hyväksytään lukuvuosisuunnitelmien yhteydessä.

Tiedoksi

Perusopetuksen rehtorit

§ 10

**Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasääntö 1.8.2025 alkaen,
sivistyslautakunta**

MliDno-2024-3787

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Sivltk 12.06.2025 Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasääntö 1.8.2025 alkaen,

Verkkojulkisuus rajoitettu

2 Liite Sivltk 12.06.2025 Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasääntö, korjaukset

Sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasääntö on hyväksytty hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnassa ja kasvatus- ja opetuslautakunnassa kesäkuussa 2020. Toimintasääntöä on päivitetty useilla lautakunnan päätöksillä, viimeksi 31.1.2024 (hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunta) ja 1.2.2024 (kasvatus- ja opetuslautakunta).

Eduskunta on hyväksynyt joulukuussa 2024 oppimisen tukea koskevat uudet lait, jotka tulevat voimaan 1.8.2025 alkaen. Perusopetuksen tulosalueelle on perustettu erityissuunnittelijan virka (1.1.2025). Oppilas- ja lapsikohtaista tukea koskeva päätösvalta siirretään opetusjohtajalta erityissuunnittelijalle. Lisäksi erityissuunnittelija tekee oppilaskohtaisen päätöksen perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta, kun kyseessä on opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain tai oppiaineen oppimäärän rajaaminen ja erityissuunnittelija tekee oppilaskohtaisen päätöksen liittyen opetuksen järjestämistapaan, kun kyseessä on toiminta-alueittain järjestettävä opetus. Erityissuunnittelijan ratkaisulta on kirjattu toimintasääntöön kohtaan 4.4.2.

Toimintasääntöä on selkeytetty kirjaamalla kaikkien tulosaluejohtajien yhtäläiset tehtävät ja ratkaisulta kohtaan 4.2.1 ja vastaavasti kaikkien tulosyksikön esihenkilöiden yhtäläiset tehtävät ja ratkaisulta kohtaan 4.2.2. Vastaavasti nämä on poistettu kohdista tulosaluejohtajan ja tulosyksikön esihenkilön erityinen ratkaisulta.

Lisäksi sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasäännössä on tehty muutokset lautakuntien nimiin. Kaupunginvaltuuston marraskuussa 2024 tekemän päätöksen mukaisesti 1.6.2025 alkaen kasvatus- ja opetuslautakunnan nimi on sivistyslautakunta ja hyvinvoinnin ja osallisuuden lautakunnan nimi on hyvinvointilautakunta.

Lisäksi toimintasääntöön on tehty termien päivitystä ja joitakin teknisiä korjauksia.

Liitteenä on esitys uudeksi toimintasäännöksi ja toinen versio, johon on merkitty esitetyt muutokset. Punaisella kirjoitetut tekstit ovat esitettyjä lisäyksiä ja ylliviivatut poistettavaksi esitettyjä.

Toimintasääntö astuu voimaan 1.8.2025.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta hyväksyy liitteen mukaisen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toimintasäännön ja päättää, että toimintasääntö astuu voimaan 1.8.2025 alkaen. Lisäksi sivistyslautakunta valtuuttaa palvelualueen viranhaltijat tekemään toimintasääntöön tarvittaessa teknisiä korjauksia.

Tiedoksi

Varhaiskasvatusjohtaja, opetusjohtaja, lukion rehtori

Kasvatus- ja opetuslautakunta, § 38, 20.03.2025

Kaupunginhallitus, § 130, 31.03.2025

Sivistyslautakunta, § 11, 12.06.2025

§ 11

Kansainvälinen varhaiskasvatus- ja koulupolku Mikkeliin

MliDno-2025-973

Kasvatus- ja opetuslautakunta, 20.03.2025, § 38

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Koltk 20.3.2025 KPMG Selvitys kansainvälisen koulun perustamisesta, Mikkelin kaupunki 2024-2025

2 Liite Koltk 20.3.2025 KPMG selvitys kansainvälisen koulun perustamisesta, Mikkelin kaupunki 2024-2025, johdon yhteenveto

Naton alaesikunnan sijoittumispäätöksen myötä Mikkeliissä on käynnistetty työ, jossa selvitetään kansainvälisten palvelujen rakentamisen mahdollisuudet Mikkeliin. Esille on noussut mm. englanninkielisen varhaiskasvatus- ja koulupolun rakentaminen. Tällaisella palveluketjulla mahdollistetaan esimerkiksi monien eri alojen kansainvälisten asiantuntijoiden asettautuminen perheineen Mikkeliin siksi ajaksi, kun asiantuntijat Mikkeliissä työskentelevät. Toinen näkökulma englanninkieliseen palvelutarjontaan liittyy huoleen Mikkelin väestönkehityksestä ja tulevaisuuden työvoiman riittävydestä paikalliseen tarpeeseen.

Kaupungin tilaama selvitys, jossa tarkastellaan reunaehtoja ja edellytyksiä perustaa kansainvälinen koulu Mikkeliin, on valmistunut. Selvityksessä ennakoitaan Mikkelin väestökehitys huomioiden vieraskielisen väestön kehitys, avataan vieraskielisen opetuksen järjestämisen reunaehtoja, kuvataan vieraskielisen opetuksen järjestämisen käytäntöjä valikoiduissa kunnissa sekä kuvataan huoltajien ja sidosryhmien näkemyksiä vieraskielisen opetuksen tarpeista Mikkeliissä.

Selvityksen johtopäätöksinä todetaan mm. seuraavaa:

- väestöennustetarkastelun ja vieraskielisen väestön kehityksen perusteella voidaan arvioida, että kokonaisuudessaan Mikkelin väestömäärä tulee pienenemään, mutta vieraskielisen väestön määrä sitä vastoin lisääntymään
- kansainvälisten rekrytointien yleistyessä vieraskielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen merkitys kilpailutekijänä tulee korostumaan erityisesti työvoimapulasta kärsivillä aloilla
- kotimainen lainsäädäntö antaa melko väljät mahdollisuudet sisällyttää opintoihin myös vieraita kieliä siten, että opetuksessa kuitenkin tukeudutaan kansalliseen opetussuunnitelmaan
- verrokkikaupunkien kaksikielisen opetuksen kysynnän kasvua selittää enimmäkseen korkeakouluopiskelijoiden ja korkeakouluihin rekrytoitujen asiantuntijoiden määrä
- sekä vertailuarvioinnin että kyselytulosten aineistossa kaksikielisen opetuksen hyödyt korostuvat selvästi täysin englanninkielistä opetusta enemmän

- kaksikielisessä opetuksessa opetuskielinä tulisi olla suomi ja englanti
- koulutuksen järjestämisessä on myös huomioitava opetustoimen vastuu edistää ulkomailta muuttavien ja pysyvästi tai pidempään Suomessa asuvien lasten integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Naton alaesikunnan perustaminen Suomeen ja Suomessa Mikkeliin on ainutlaatuinen asia. Nato-sopimuksissa on yleisesti sitouduttu järjestämään opiskelumahdollisuudet kuhunkin maahan sijoitettujen Nato-henkilöstöjen perheille. Tähän sitoumukseen vastataan valmistelemalla Mikkeliin kaksikielinen varhaiskasvatus- ja koulupolku, joka toimii myös kilpailutekijänä kansainvälisten rekrytointien yleistyessä erityisesti työvoimapolusta kärsivillä aloilla. Englannin kielen, maailmanlaajuisena kielenä, voidaan arvioida myös hyödyttävän lapsia tulevaisuuden työelämässä ja kansainvälisissä mahdollisuuksissa.

Liitteenä oleva esiselvitys "Kansainvälisen koulun perustaminen Mikkeliin" esitellään kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsee saadun selvityksen tiedoksi ja valtuuttaa sivistystoimen edustajat valmistelemaan kaksikielisen (suomi ja englanti) varhaiskasvatus- ja koulupolun perustamisen Mikkeliin.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta toteaa, että kaksikielisen varhaiskasvatus- ja koulupolun valmistelusta ja käynnistämisestä aiheutuvat kustannukset tulee huomioida lautakunnan budjetissa 2025 ja talousarviossa 2026.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Kasvatus- ja opetuslautakunta merkitsee saadun selvityksen tiedoksi ja valtuuttaa sivistystoimen edustajat valmistelemaan kaksikielisen (suomi ja englanti) varhaiskasvatus- ja koulupolun perustamisen Mikkeliin.

Lisäksi kasvatus- ja opetuslautakunta toteaa perustamisen edellytyksenä olevan, että kaksikielisen varhaiskasvatus- ja koulupolun valmistelusta ja käynnistämisestä aiheutuvat kustannukset tulee huomioida lautakunnan budjetissa 2025 ja talousarviossa 2026.

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko esittelijän muutettu päätösehdotus hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 31.03.2025, § 130

Valmistelijat / lisätiedot:

Aki Kauranen, strategia- ja kehityspäällikkö, aki.kauranen@mikkeli.fi

Mikkeliin kaksikielisen varhaiskasvatus- ja koulupolun valmistelutyö vaatii oman henkilöresurssin. Alustavasti on linjattu, että valmistelutyötä tekemään palkataan määräaikainen projektipäällikkö. Projektipäällikön tehtäviin kuuluu ensivaiheessa lukuvuoden 2025-2026 valmistelutyöt (erilaisiin kaksikielisen opetuksen

toteutustapoihin tutustuminen/vierailut valittujen koulutuksen järjestäjien luona, opetussuunnitelmatyö, englanninkielinen oppimateriaali, tilajärjestelyt, opettajaresurssointi, kasvun ja oppimisen tukipalvelujen valmistelu yhdessä opiskelijahuollon kanssa) sekä koko kaksikielisen opintopolun (esiopetuksesta 9. luokalle) valmistelusta vastaaminen. Kyseistä resurssia ei ole huomioitu kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2025 budjetissa. Näin ollen esitetään, että 50 000 €:n resurssi vuodelle 2025 osoitetaan kaupunginhallituksen alaisesta kehittämisrahasta. Valmistelutyöstä vuodelle 2026 kohdistuva resurssitarve huomioidaan kasvatus- ja opetuslautakunnan vuoden 2026 talousarviossa.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää myöntää varhaiskasvatus- ja koulupolun valmistelutyöhön vuodelle 2025 yhteensä 50 000 € kustannuspaikalta 1412 (kehittämishankkeet).

Päätös

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta, 12.06.2025, § 11

Valmistelijat / lisätiedot:

Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja, Virpi.siekkinen@mikkeli.fi

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja, taina.halinen@sivistys.mikkeli.fi

Marja Ukkonen, Mikkelin lukion rehtori, marja.ukkonen@sivistys.mikkeli.fi

Suomen valtio ja NATO ovat solmineet sopimuksen NATO:n alaesikunnan perustamisesta Mikkeliin. Mikkelin kaupungin tulee mahdollistaa Mikkeliin saapuvien NATO-asiantuntijoiden perheiden sujuva asettautuminen ja asuminen Mikkeliissä asiantuntijoiden kaupungissa työskentelyn ajan. Sopimusveloitteen johdosta Mikkelin kaupunki on valmistelemassa mm. kansainvälistä varhaiskasvatus- ja koulupolkua kaupunkiin saapuvien ja kaupungissa määräajan asuvien asiantuntijaperheiden lasten palvelutarpeeseen.

Kaksikielinen (suomi-englanti) varhaiskasvatus- ja koulupolku mahdollistaa myös mikkeliäisten lasten osallistumisen kaksikieliseen varhaiskasvatukseen ja opetukseen. Polku rakennetaan suomalaisten opetussuunnitelmien pohjalle ja toiminta toteutetaan siten, että kaksikielisen peruskoulun ja/tai lukiokoulutuksen päättyessä oppilaalla/opiskelijalla on sellainen suomen kielen taito, joka ei vaaranna suomenkielisen toisen asteen tai korkea asteen opiskelun suorittamista.

Perusopetukseen on käynnistetty kaksikielisen (suomi-englanti) linjan valmistelu. Tämä toiminta on uutta Mikkeliissä ja tätä valmistelemaan on valittu projektipäällikkö, jonka tehtävänä on vastata ensi sijassa perusopetuksen kaksikielisen koulupolun valmistelu ja tämän rinnalla kaksikielisen lukiokoulutuksen valmistelu. Projektipäällikön määräaikainen tehtävä jatkuu vuoden 2026 loppuun.

Rantakylän yhtenäiskoulu on osoittanut kiinnostuksen valmistella kaksikielinen perusopetuksen linja osaksi koulun toimintaa. Rantakylän yhtenäiskoulun henkilöstöä on kuultu tämän osalta 27.5.2025. Opetus käynnistetään Rantakylän yhtenäiskoulussa

tarvittaessa jo syksyllä 2025 aluksi englannin kielellä, jos tulijoita on. Myös Mikkelin lukiossa käynnistetään valmistelu kaksikielisen lukiokoulutuksen käynnistämiseksi.

Varhaiskasvatuksessa Mikkeliissä asuvien alle kouluikäisten lasten on mahdollista osallistua joko kaupungin ylläpitämään suomenkieliseen varhaiskasvatukseen englannin kieltä taitavien kasvattajien (varhaiskasvatusopettajat ja lastenhoitajat) tukemina tai vaihtoehtoisesti osallistua yksityisen Mikkelin Suomi-Amerikka-seuran ylläpitämän päiväkotien Enkun varhaiskasvatustoimintaan. Päiväkotien Enkussa järjestetään myös koulupolun käynnistävä esiopetus.

Koska valmius englanninkieliseen opetukseen tulee olla jo syksyllä 2025, haetaan Mikkelin kaksikielisen linjan valmisteluun mallia ja esimerkkejä tutustumalla eräiden kaupunkien kv-koulutoimintaan. Benchmarkkausta hyödyntämällä valmistellaan Mikkeliin oma, mikkelinläinen, kaksikielinen koulupolku. Tämän valmistelutyön ohessa käynnistyy opetussuunnitelmatyö (kaksikielisen perusopetuksen opetussuunnitelma tehdään suomalaisen perusopetuksen opetussuunnitelman mukaisena, Mikkelin kaupunki koulutuksen järjestäjänä, Mikkeli-painotuksin). Lisäksi käynnistetään englanninkielisen oppimateriaalin valmistelu, kielitestin valmistelu, opettaja- ja koulunkäynnin ohjaajan resurssointi, tilajärjestelyt ym. kaksikieliseen opetuksen toteuttamiseen liittyvät valmistelut.

Jos Mikkeliin saapuu asiantuntijaperheitä, joiden lapsilla ei ole valmiuksia osallistua kaksikieliseen opetukseen, tarjotaan heille valmistavaa opetusta. Valmistavassa opetuksessa tehostetaan englannin opetusta yhden lukuvuoden aikana ja tämän jälkeen oppilaat siirtyvät kaksikieliseen opetukseen.

Kaksikielisen varhaiskasvatus- ja koulupolun valmistelutyöhön on projektipäällikön lisäksi esitetty vuoden 2026 talousarvioon 140 000 euron määräraha. Mahdolliset kasvattaja- ja opettajatarpeet selviävät, kun tiedetään, missä laajuudessa ja minä ajankohtana varhaiskasvatus- ja opetustoiminta käynnistyy. Kaupunki käy parhaillaan neuvotteluja mm. opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa valtion osallistumisesta ja rahoituksesta kaksikielisen toiminnan valmisteluun ja käynnistämiseen.

Vuodesta 2027 eteenpäin, toiminnan vakiinnuttua, tavoitteena on, että kansainvälinen kaksikielinen varhaiskasvatus- ja koulupolku toteutuisi keskimääräisellä, mikkelinläisellä yksikkökustannuksella. Tämä arvio pohjautuu siihen, että olemassa olevat päiväkotien ja koulutilat riittävät tähän toimintaan. Jos kaksikielinen kasvatus- ja opetuspolku edellyttää lisätilojen hankkimista, on tähän varattava erillinen resurssi.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta päättää, että kaksikielinen perusopetus sijoitetaan Rantakylän yhtenäiskouluun.

Lisäksi sivistyslautakunta merkitsee kansainvälisen varhaiskasvatus- ja koulupolun valmisteluvaiheen tiedoksi.

Tiedoksi

Rantakylän yhtenäiskoulun rehtori

§ 12

Muut asiat